

GHIDUL SOLICITANTULUI

MASURA 2/2A

DEZVOLTAREA FERMELOR MICI SI FOARTE MICI

Cuprins

1. Definiții și abrevieri	3
2. Prevederi generale	6
3. Depunerea proiectelor	11
4. Categoriile de beneficiari eligibili	11
5. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	24
6. Cheltuieli eligibile și neeligibile	36
7. Selecția proiectelor	37
8. Valoarea sprijinului nerambursabil	52
9. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare	55
10. Contractarea fondurilor	65
11. Avansurile	66
12. Achizițiile	67
13. Termenele limită și condițiile pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată	68
14. Monitorizarea proiectului	70

Capitolul I

Definiții și abrevieri

DICTIONAR

Solicitant - persoană juridică / persoană fizică autorizată/ întreprindere individual/ întreprindere familială , potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Beneficiar - persoană juridică / persoană fizică autorizată / întreprindere individual/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cedent - agricultorul care cedează (integral în cazul acordării de punctaj la selecție) o exploatație agricolă înregistrată în Registrul Unic de Identificare de la APIA și/sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune unui alt agricultor.

Cesionar - agricultorul căruia i se transferă exploatația agricolă înregistrată în Registrul unic de identificare de la APIA/ ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune.

Cererea de finanțare - reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Sprijin nerambursabil - reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Eligibil - reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare - acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Fișa Măsurii - Secțiune din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Submăsura - definește aria de finanțare prin care se poate acorda o sumă forfetară proiectelor (reprezintă o sumă de activități finanțate prin fonduri nerambursabile).

Exploatație agricolă (fermă) - unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor

agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, gestionate de un fermier și utilizate pentru activități agricole;

Dimensiune economică (S.O.) - se determină pe baza producției standard totale a exploatației agricole, exprimată în euro, stabilită în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Domeniul agricol - conform HG nr. 580/2014 cu modificările și completările ulterioare, pentru studii universitare, ramura de științe „Ingineria resurselor vegetale și animale”, iar conform HG nr. 844/2002 cu modificările și completările ulterioare, pentru studii liceale, prin domeniul agricol se înțeleg profiluri încadrate la: agricultură, industrie alimentară, silvicultură, protecția mediului, inclusiv toate calificările care fac referință în titulatură la domeniul agricol (ex. mecanică agricolă).

Dreptul de creanță - reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare și este dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune. Emiterea autorizației de construire în baza unui contract de comodat/locațiune se poate face numai pentru construcții cu caracter provizoriu și acordul expres al proprietarului de drept.

Contract de finanțare - reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014 - 2020

Derularea proiectului - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de Finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Implementare proiect - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Durata de execuție a Contractului de finanțare cuprinde durata de implementare a proiectului la care se adaugă și termenul de 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată pentru tranșa a doua de sprijin. - Aceasta poate fi de maxim 3/ 5 ani (pentru sectorul pomicol) de la data aprobării Contractului de finanțare.

Durata de monitorizare a proiectului aferentă Contractului/reprezintă perioada de 3 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a doua de sprijin.

Proiect neconform - proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă).

„/” - în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

ABREVIERI

FEADR - *Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea dezvoltării rurale în cadrul Politicii Agricole Comune;*

PNDR - *Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul programatic aprobat de Comisia Europeană pentru România, pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;*

MADR - *Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;*

AM - PNDR - *Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;*

AFIR - *Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;*

OJFIR - *Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);*

CRFIR - *Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică AFIR de la nivelul regiunilor de dezvoltare;*

APIA - *Agenția de Plați și Intervenție pentru Agricultură - instituție publică subordonată MADR care derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).*

ANC - *Autoritatea Națională pentru Calificări*

SO - *(Standard Output) - Valoarea Producției Standard*

ANZ - *Agentia Naționala pentru Zootehnie*

ANSVSA - *Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor*

DSVSA - *Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor*

Capitolul II

PREVEDERI GENERALE

1.1. Contributia masurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici la obiectivul de dezvoltare rurala, obiectivul specific al masurii, prioritatile si domeniile de interventie.

Obiectiv de dezvoltare rurală: 1 - Favorizarea competitivitatii agriculturii.

Obiectiv specific al măsurii: A. Utilizarea cat mai eficienta a fondului funciar si a efectivului de animale din teritoriul GAL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 (pentru măsurile care pot fi asimilate unui articol din Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013), se va menționa un singur articol al Regulamentului la care contribuie măsura propusă).

Măsura se încadrează conform Regulamentului nr. (UE) 1305/2013 la **Domeniul de intervenție 2A “Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole”,** cât și la **Domeniul de intervenție secundar 2B “Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reinnoirii generațiilor”.**

Măsura DEZVOLTAREA FERMELOR MICI ȘI FOARTE MICI - M2/2A contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului, astfel:

- **Obiectiv inovare.** Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc.
- **Obiectiv protecția mediului.** Măsura va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurilor de înverzire, conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură. Sprijinul vizează, totodată, adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Având în vedere analiza diagnostic a teritoriului cât și analiza SWOT, ca urmare a sesiunilor de informare și de consultare a potențialilor beneficiari din teritoriul GAL s-a observat ca opțiunea unanimă a populației cât și a partenerilor

GAL de a sustine activitatile agricole din micro-regiunea GAL si de dezvoltare a exploatatilor agricole, inclusiv a exploatatilor de semi-subzistenta.

În analiza SWOT s-au identificat nevoi pentru dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor agricole care să fie acoperite prin intermediul acestei măsuri. Principalul scop al măsurii este acela de a promova crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în zonele rurale din România, atât pentru anumite categorii de afaceri în domeniul agricol, cât și pentru diversificarea activităților în general, dincolo de diversificarea activităților cu profil agricol.

Motivarea pentru implementarea prezentei masuri este reprezentata de:

- ✚ necesitatea innoirii generațiilor, sefilor exploatațiilor agricole care dețin competențe adecvate (inclusiv în managementul afacerilor), dat fiind numărul insuficient de tineri fermieri din agricultura, din România, din cauza factorilor socio-economici și al fenomenului de îmbătrânire a fermierilor, ceea ce pe termen mediu și lung poate afecta performanțele sectorului agricol;
- ✚ creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, dat fiind fenomenul de scădere și îmbătrânire a populației rurale. Chiar dacă foarte mulți tineri fermieri au fost sprijiniți în perioada de programare 2007-2013, inclusiv în micro-regiunea GAL Crivatul de Sud-Est, în unele cazuri aceștia au avut reședința permanentă în alte unități administrativ-teritoriale (UAT) și, prin urmare, gestionarea exploatațiilor localizate în UAT-uri diferite față de cele de rezidență a tinerilor fermieri a prezentat diverse dificultăți. Este posibil să se diminueze tendința de imigrare a populației din mediul rural, în special a tinerilor și a persoanelor care dețin diferite competențe prin motivarea acestora de a locui în zonele rurale, datorita îmbunătățirii condițiilor de trai, dar și prin stimularea tinerilor fermieri cu reședința și activitatea de lucru a acestora în apropierea exploatației gestionate;
- ✚ restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mici pentru a fi orientate către piață, inclusiv a fermelor de semi-subzistenta;
- ✚ stimularea, prin prioritizare, a sectorului vegetal (legumicultura, inclusiv producerea de material săditor, pomicultura și producția de semințe) și a sectorului zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și valorificarea raselor și soiurilor, autohtone ;
- ✚ luând în considerare caracterul sezonier extins al activităților agricole, devin obiective importante: promovarea antreprenorialului și a ocupării forței de muncă, reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă. Diversificarea economică prevede o creștere a ocupării forței de muncă și a veniturilor gospodăriilor agricole, contribuind la un mai bun echilibru teritorial socio-economic și la o dezvoltare durabilă în zonele rurale;

- ✚ un sprijin național și comunitar susținut este necesar pentru dezvoltarea activităților non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților dintre rural și urban, având în vedere lipsa de capital în zonele rurale, precum și cunoștințele reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura.

Măsura de finanțare va avea două componente:

- Incurajarea micilor fermieri, aferenta DI 2A.**
- Tineri antreprenori fermieri, aferenta DI 2B.**

Un beneficiar va putea accesa o singură componentă.

Totodată, ca urmare a aprobării Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, 97% din totalul de aprox. 3 mil. fermieri nu sunt eligibili. 73% dintre fermieri trăiesc în exploatare de sub-zisă. Ca o condiție general valabilă, în teritoriul GAL Crivatul de Sud-Est, peste 97% din fermieri dețin exploatare mai mici de 10 ha (de regulă 3-4 ha) care în total exploatează peste 39% din fondul funciar disponibil. Prin urmare, se va coborî pragul de eligibilitate de la 8.000 la 4.000 de euro producție standard (S.O.), astfel lărgind baza potențialilor beneficiari ai fondurilor FEADR.

De asemenea, membrii familiei sunt angajați în mod informal și nu beneficiază de asigurări medicale. Prin implementarea măsurii de față se urmărește ca membrii familiilor care lucrează în agricultură să se angajeze în mod formal cu normă întreagă sau cu jumătate de normă și să raporteze venituri din fermă care să aducă contribuții la asigurările sociale și medicale. Alt obiectiv urmărit de măsură îl reprezintă schimbarea generațiilor în agricultură cu șefi ai exploatarelor agricole cu vârsta de până la 40 de ani.

Măsura DEZVOLTAREA FERMEI MICI ȘI FOARTE MICI - M2/2A are ca scop:

- ✓ îmbunătățirea managementului exploatarelor agricole de mici dimensiuni;
- ✓ creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatarelor agricole de mici dimensiuni;
- ✓ instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/managerei ai unei exploatare agricole;
- ✓ îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- ✓ submăsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu domiciliul stabil în România cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi /managerei ai exploatareii;

- ✓ creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi /manageri de exploatație;
- ✓ încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

Incadrarea in DI 2A, cat si in DI 2B, se va realiza astfel:

- DI 2A vizeaza in special sprijinirea fermelor agricole care detin in proprietate sau in folosinta exploataii agricole avand o dimensiune economica cuprinsa intre 4.000 si 7.999 valoarea productiei standard (SO), cu o vechime de cel putin 24 de luni la Registrul Unic de Identificare - APIA si/sau in Registrul National al Exploatațiilor - ANSVSA, precum si la Primarie in Registrul Agricol.
- DI 2B vizeaza facilitarea intrarii in sectorul agricol a unor fermieri calificati corespunzator si, in special, a reinnoirii generatiilor, acordand sprijin tinerilor fermieri pregatiti adecvat, care se stabilesc pentru prima data intr-o exploatație agricola in calitate de sefi ai exploatației.

1.2 Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adaugata a masurii de finantare se realizeaza ca urmare a contributiei aduse la:

- stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL Crivatul de Sud-Est;
- crearea de noi locuri de munca și utilizarea de know-how;
- posibilitatea accesarii fondurilor FEADR inclusiv de entități care nu sunt eligibile în cadrul PNDR 2014-2020 (ex. ferme cu exploatație agricolă sub 8.000S.O.);
- îmbunătățirea managementului fermei agricole, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și respectarea conformităților cu cerințele de mediu, igiena, bunăstarea animalelor și siguranța locului de munca;
- încurajarea tinerilor și familiilor acestora de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.
- încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

În completarea aspectelor menționate anterior, măsura de finanțare aduce o valoare adăugată în teritoriul vizat. S-a identificat prin SWOT faptul că o treime dintre absolvenții din teritoriu au dobândit competențe profesionale, ceea ce există oportunități prezente în sectorul agricol, care este în expansiune, în special cultura cerealelor și creșterea animalelor.

Capitolul III

Depunerea proiectelor

- Locul unde vor fi depuse proiectele, respectiv adresa de la sediul GAL;
Str. Statiunii Nr.16, localitatea Balta Alba, Comuna Balta Alba, Judetul Buzau.

Dosarele Cererii de Finantare se depun in 3 (trei) exemplare in format letric, 1 original si 2 copii, si 3 CD-uri inscriptionate cu documentele conform opisului.

- Perioada de depunere a proiectelor;

Proiectele se depun conform Apelului de Selectie lansat de catre GAL, ce va fi afisat pe pagina web www.galcrivatuldesud-est.ro si la sediile primariilor partenere;

- **Alocarea pe sesiune;**

Alocarea financiara prevazuta in SDL pentru Masura 2/2A DEZVOLTAREA FERMELEOR MICI SI FOARTE MICI este de 90.000 Euro.

- **Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a putea fi finanțat.**

Pentru aceasta componenta pragul minim este de 45 puncte si reprezinta pragul sub care niciun proiect nu poate beneficia de finantare nerambursabila.

CAPITOLUL IV

CATEGORII DE BENEFICIARI ELIGIBILI

1. Beneficiarii fondurilor nerambursabile:

1.1 PENTRU SOLICITANTII CARE SE INCADREAZA IN DI 2A

Solicitantii eligibili (reprezentantii legali) pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin aceasta masura trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii obligatorii:

- să fie fermieri care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- să fie persoane juridice române;
- să acționeze în nume propriu;
- să aibă vârsta de cel puțin 18 ani împliniți la data depunerii Cererii de Finanțare;
- să aibă învățământul minim de 8 ani (clase);
- să se încadreze într-una din formele de organizare de mai jos la data depunerii Cererii de Finanțare, indiferent de data înființării formei respective de organizare: persoană fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:
  - a) ca persoană fizică autorizată;
  - b) ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;
  - c) ca întreprindere familială;
  - d) societate cu răspundere limitată cu asociat unic/majoritar (majoritate absolută 50%+1) înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezentată prin:
    - asociat unic care are și calitatea de administrator al societății;
    - asociat majoritar (majoritate absolută 50%+1) care are și calitatea de administrator al societății. În cazul persoanei juridice cu acționariat multiplu, asociatul majoritar trebuie să exercite controlul efectiv pe întreaga durată de valabilitate¹ a Deciziei de Finanțare. În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant („societate cu răspundere limitată - debutant” sau „S.R.L. - D.”) în baza prevederilor OUG nr. 6/ 2011, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția respectării criteriilor prevăzute de legislația europeană și națională în vigoare pentru schema de minimis, pe durata de valabilitate a Deciziei de Finanțare;
- să respecte încadrarea în categoria de microîntreprinderi sau întreprinderi mici, indiferent de forma de organizare economică;
- să nu creeze condiții pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, cu modificările și completările ulterioare, în orice etapă de derulare a proiectului.

Pentru evitarea creării de condiții artificiale, verificarea se face atât pentru solicitant/ beneficiar, cât și pentru cedenți. Nu este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole, în scopul creării în mod artificial de condiții necesare pentru a beneficia de sprijin.

Se vor verifica, începând cu momentul înregistrării solicitantului, istoricul și continuitatea activității microîntreprinderii/ întreprinderii mici pentru a se evita fărâmițarea exploatațiilor, în vederea accesării fondurilor FEADR, prin prezentarea de către acesta a documentelor solicitate de AFIR, cat si de GAL “Crișul de Sud-Est”.

Exploatația agricolă trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- are o dimensiune economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 S.O.
- este înregistrată ca microîntreprindere/ întreprindere mică;
- este înregistrată de solicitant, în nume propriu sau sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea sprijinului cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului prin intermediul Măsurii 2, în Registrul Unic de Identificare - APIA și/ sau în Registrul Național al Exploatațiilor - ANSVSA, precum și la Primărie în Registrul Agricol.

În cadrul unei familii doar unul dintre membri poate beneficia de sprijin, indiferent de forma de organizare a membrilor familiei, aferentă accesării Măsurii 2 (PFA, II, IF, SRL).

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra clădirilor trebuie încheiate pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, iar în cazul înființării și/sau reconversiei plantațiilor pomicole, precum și înființării plantațiilor viticole, pentru o perioadă de minimum 15 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare. (Excepție: pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani).

În cazul exploatațiilor care dețin animale, acestea vor fi în proprietatea persoanei autorizate/ societății.

Pe perioada de implementare și monitorizare a proiectului, solicitantul trebuie să mențină cel puțin încadrarea în dimensiunea SO a exploatației agricole, fără a reduce dimensiunea SO sub limita care definește mărimea exploatației pentru care proiectul este selectat și aprobat.

Beneficiarii acestei măsuri, au obligația:

1. de a menține cel puțin dimensiunea economică (S.O.) pentru care s-a acordat sprijinul, pentru perioada de derulare (implementare și monitorizare) a proiectului, respectiv de maximum 6 ani (maximum 8 ani pentru exploatațiile pomicole)

2. de a nu reduce suprafața exploatației din anul 0 și din anul țintă.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/ submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarei condiții:

- solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea Contractelor/ Deciziilor de Finanțare.

Beneficiarii care au obținut sprijin nerambursabil prin intermediul următoarelor măsuri/submăsuri **sunt restricționați de la finanțare**:

- Măsurilor 112 - „Instalarea tinerilor fermieri” și/sau 411-112 din PNDR 2007-2013; Măsurilor 141 - „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență” și/sau 411-141 care nu și-au finalizat Deciziile de Finanțare din PNDR 2007-2013 (Decizia de Finanțare se consideră finalizată după acordarea ultimei tranșe de plată);
- Submăsurilor 6.1 - „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” și/sau 19.2 din PNDR 2014-2020;
- Submăsurilor 6.3 - „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” și/sau 19.2 din PNDR 2014-2020.

O exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul Masurii 2 - “Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici”, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între 2 sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această măsură.

Beneficiarii Masurii 2/2A nu pot depune proiecte pentru oricare dintre celelalte măsuri care privesc activități agricole din cadrul PNDR 2014 - 2020, până la acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin. Astfel, beneficiarii masurii 2/2A nu pot depune proiecte până la acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin pe următoarele măsuri: 4.1, 4.1a, 4.2, 4.2a finanțate prin PNDR 2014-2020, cat si pe Masura 1/2A “Solutii inovative pentru o agricultura competitive in micro-regiunea GAL “Crivatul de Sud-Est”.

Este permisă accesarea submăsurilor non-agricole 6.2 / 6.4, cat si a masurilor non-agricole disponibile prin GAL Crivatul de Sud-Est, dar prin Cereri de Finanțare diferite.

Sprijinul financiar nerambursabil va fi acordat sub forma de suma forfetara pentru implementarea obiectivelor prevazute in planul de afaceri.

1.2 PENTRU SOLICITANTII CARE SE INCADREAZA IN DI 2B

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Tânărul fermier în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- Persoana juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație.

N.B.! Conform art. 2 din R(UE) nr. 1305/ 2013, (1) „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii Cererii de Finanțare, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații.

Exploatația trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- **Exploatația are o dimensiune economică cuprinsă între 8.000 - 50.000 SO;**
- Exploatația este înregistrată ca microîntreprindere/ întreprindere mică;
- Exploatația este înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare - APIA, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor - ANSVSA;

N.B.! Exploatația agricolă trebuie să fie înregistrată de solicitant, în nume propriu, conform formei de organizare pentru accesarea sprijinului, la Primărie în Registrul Agricol, la APIA în Registrul Unic de Identificare și la ANSVSA în Registrul Exploatațiilor - după caz, înainte de solicitarea sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii 2 „Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici”, în funcție de forma de organizare sunt:

- persoană fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:
- individual și independent, ca persoană fizică autorizată;
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale;
- asociat unic și administrator al unei societăți cu răspundere limitată - SRL,

înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- asociat majoritar (majoritate absolută 50%+1) și administrator al unei societăți cu răspundere limitată - SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

N.B.! Societatile comerciale cu mai multi asociati vor desemna membrul asociat și administratorul societății pentru a reprezenta societatea în relația cu AFIR, acesta fiind tânărul care se instalează.

ATENȚIE! Un singur reprezentant al unui SRL (asociat unic/asociat majoritar și administrator) poate primi sprijin prin această măsură. În cadrul unei familii, doar unul din membri (soț-soție) poate să beneficieze de sprijin pentru instalare fie prin intermediul Masurii 2 “Dezvoltarea fermelor mici si foarte mici”, a Măsurii 112 - “Instalarea tinerilor fermieri”, fie prin intermediul submăsurii 6.1 - “Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”. De asemenea, în situația preluării exploatației de la soț /soție, nu se acordă punctaj la selecție pentru preluare integrală. Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie sa fie încheiate în numele solicitantului și valabile la momentul depunerii Cererii de Finanțare. Pe perioada de implementare și monitorizare a proiectului, solicitantul trebuie să mențină cel puțin încadrarea în dimensiunea SO a exploatației agricole, pentru care proiectul este selectat și aprobat, fără a reduce dimensiunea SO sub limita cu care exploatația a accesat sprijin.

N.B.! Asociatul majoritar (50%+1) care participă la capitalul și managementul persoanei juridice va îndeplini calitatea de tânăr fermier în conformitate cu art. 2 din R. (UE) nr. 1305/2013 și va respecta dispozițiile aplicabile atât tânărului fermier care se stabilește în calitate de unic șef al exploatației, cât și tânărului fermier care exercită controlul efectiv asupra persoanei juridice în conformitate cu prevederile din R(UE) nr. 807/2014, art. 2. În cazul persoanei juridice cu acționariat multiplu, tânărul fermier care urmează să se instaleze, trebuie să dețină cel puțin 50%+1 din acțiuni, exercitând control efectiv pe termen lung asupra persoanei juridice pe perioada de implementare și monitorizare a proiectului, respectiv de maximum 6 ani.

Conform Legii nr. 346 din 14 iulie 2004, cu completările și modificările ulterioare, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, prin întreprindere se înțelege: orice formă de organizare a unei activități economice, autorizată potrivit legilor în vigoare să realizeze activități de producție, și comerț, în scopul obținerii de venituri, în condiții de concurență, respectiv: societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare, care desfășoară activități economice.

Indiferent de forma de organizare, solicitanții trebuie să respecte încadrarea în categoria microîntreprinderi sau întreprinderi mici:

- microîntreprinderi - care au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderi mici - care au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

N.B.! Înființarea unei noi întreprinderi trebuie să mențină condiția privind microîntreprinderile/întreprinderile mici - ținând cont de întreprinderi partener /legate, număr de salariați, cifră de afaceri. Se va verifica, inclusiv, condiția de întreprinderi partener sau legate pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mică. ***Vor fi eligibili solicitanții care desfășoară activitate agricolă numai prin intermediul formei de organizare în numele căreia solicită sprijinul, respectând totodată statutul de microîntreprindere / întreprindere mică.***

Întreprinderea autonomă este întreprinderea care deține mai puțin de 25% din capitalul social și / sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi și / sau alte întreprinderi dețin mai puțin de 25% în întreprinderea dumneavoastră.

Întreprindere parteneră este întreprinderea care deține în proporție de 25%-49,999% din capitalul social și / sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi, sau vice-versa. Întreprindere legată este întreprinderea care deține peste 50% din capitalul social și /sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi, sau vice-versa. Calculul numărului mediu de salariați și a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabilește conform precizărilor din Legea nr. 346/2004, art. 4 și Ghidul IMM.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- a) să fie persoană fizică autorizată / întreprindere familială / individuală sau persoană juridică română;
- b) să acționeze în nume propriu.

N.B.! Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare nu trebuie să dețină acțiuni în alte societăți care desfășoară activități agricole.

Finanțarea în cadrul acestei măsuri derulată prin PNDR 2014-2020 este **restricționată** pentru următoarele categorii de solicitanți:

- Solicitanții /beneficiarii după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea Contractelor de Finanțare;
- Beneficiarii Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, denumită în continuare 112, beneficiarii Măsurii 411-112 „Instalarea tinerilor fermieri” prin LEADER, denumită în continuare 411-112, și beneficiarii Măsurilor 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistență” denumită în continuare 141 și Măsura 411-141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistență” prin LEADER, denumită în continuare 411-141 din cadrul PNDR 2007-2013, precum și beneficiarii submăsurii 6.1 „Sprijin

pentru instalarea tinerilor fermieri”, submăsurii 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” din PNDR 2014-2020;

- Exploatațiile care au beneficiat de sprijin prin intermediul Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, cele care au proiecte nefinalizate (fără statut de proiect finalizat sau reziliat) în cadrul Măsurii 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistență”, din PNDR 2007/2013, dar sunt restricționate și cele care au beneficiat de sprijin prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, din PNDR 2014-2020, indiferent dacă au finalizat sau nu proiectul;

De asemenea, beneficiarii contractelor /deciziilor de finanțare sM 6.1 care depun proiecte pentru oricare dintre celelalte submăsuri care privesc activități agricole (de exemplu: sM4.1, sM4.1a, sM4.2, 4.2a) din cadrul PNDR 2014 - 2020, sunt restricționați de la finanțare, până la acordarea celei de-a doua tranșe de plată din PNDR 2014-2020.

Este permisă accesarea submăsurilor non-agricole 6.2 și 6.4, cat si a altor masuri non-agricole disponibile in cadrul GAL “Crivatul de Sud-Est”, în același timp cu submăsura 6.1, dar prin Cereri de Finanțare diferite.

N.B.! Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de administrare cu drepturi depline în calitate de șefi/ manageri ai unei exploatații agricole, pentru prima dată. Transferul exploatației se realizează prin intermediul documentelor de proprietate și/sau arendă și/ sau concesiune. Exploatația agricolă cu dimensiunea cuprinsă între 8.000 și 50.000 SO produce în principal produse agricole vegetale și/sau animale (materie primă) pentru consum uman și hrana animalelor.

2. INSTALAREA TÂNĂRULUI FERMIER

Acest proces trebuie să fie început și să fie în curs de desfășurare la momentul depunerii Cererii de Finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei submăsuri.

Instalarea tânărului fermier se desfășoară în următoarele etape:

Etapa 1: Înregistrarea tânărului fermier (care urmează să se instaleze) la Oficiul Registrului Comerțului ca microîntreprindere /întreprindere mică, având pentru prima dată obiect de activitate în domeniul agricol, cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare (între timp, fermierul pregătește Planul de Afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționează bunuri pentru noua întreprindere, etc.), iar înscrierea la APIA și /sau Registrul Exploatației de la ANSVSA /DSVSA a exploatației deținute sub entitatea economică prin care solicită

sprijin, se face în același termen de maximum 24 de luni. Această etapă trebuie să fie încheiată înaintea depunerii Cererii de Finanțare pentru această submăsură.

Etapa II: Depunerea și înregistrarea Cererii de Finanțare însoțită de Planul de Afaceri și documentele obligatorii (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii Cererii de Finanțare), precum și documentele anexă; implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului; înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2A și minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2B.

Etapa III: Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a Planului de Afaceri (adică la acordarea celei de-a doua tranșe de plată), solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data încheierii instalării.

3. IMPLEMENTAREA CORECTĂ A PLANULUI DE AFACERI

A. Planul de Afaceri trebuie să respecte obligatoriu următoarele condiții:

- îndeplinirea obiectivului de comercializare a producției agricole proprii în procent de minimum 5% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2A și minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2B, demonstrată prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare. Se va lua în calcul valoarea cumulată pe toată perioada dintre semnarea Contractului de Finanțare și solicitarea celei de-a doua tranșă de plată!
- în cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de Afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd conform normelor de mediu sau va descrie platforma deja existentă și conformă cu normele de mediu în vigoare (după caz);
- stabilirea domiciliului tânărului fermier care se instalează în UAT-ul în care exploatația este înregistrată (în cazul în care domiciliul nu este astfel stabilit);
- în cazul în care tânărul fermier care se instalează, va fi încadrat într-o activitate salarizată, în termen de maximum 9 luni de la data semnării Contractului de Finanțare, locul de muncă al acestuia (sediul social/ punctul de lucru al

- angajatorului) trebuie sa fie în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația (în cazul în care condiția nu este deja respectată);
- sediul social al beneficiarului va fi localizat în aceeași UAT în care este înregistrată exploatația;
  - prin Planul de Afaceri trebuie să se demonstreze îmbunătățirea performanței generale a exploatației agricole, astfel încât să reiasă modul în care se va dezvolta /moderniza exploatația agricolă, creșterea productivității și toate aspectele legate de realizarea obiectivelor obligatorii și cele suplimentare propuse prin proiect, cu menținerea criteriilor de selecție și eligibilitate, îndeplinite la finanțare, pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului. În cazul nerespectării elementelor obligatorii de la punctul A, sumele acordate vor fi recuperate integral, iar cea de-a doua tranșă nu va mai fi acordată.

Conform Ghidului de implementare a sub-masurii 19.2-, „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală” pentru proiectele cu obiective care se încadrează în art. 19 alin. (1) lit. (a) pct. (i) se aplică următoarele:

- Planul de afaceri trebuie să includă creșterea performanțelor economice ale exploatației, fără a se impune comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea tranșei de plată;
- Nu este obligatoriu includerea în Planul de afaceri a minim 3 obiective suplimentare care să vizeze dezvoltarea exploatației agricole și care să conducă (împreună cu celelalte obiective) la viabilitatea planului de afaceri.

B. Planul de Afaceri nu trebuie să prevadă obligatoriu 3 obiective suplimentare, propuse de solicitant în vederea dezvoltării exploatației vizate pentru sprijin. În cazul nerespectării obiectivelor suplimentare, aferente punctului B, sumele acordate vor fi recuperate (după caz) proporțional cu ponderea obiectivelor neîndeplinite sau nu va mai fi acordată a doua tranșă/ va fi acordată parțial. Totalitatea obiectivelor (obligatorii împreună cu cele suplimentare) reprezintă 100%. Proporționalitatea se aplică la întreaga sumă de sprijin, iar fiecare obiectiv (obligatoriu și suplimentar) va fi considerat ca având o pondere egală pentru calcularea recuperării proporționale a sprijinului.

Prin urmare, în cazul neîndeplinirii obiectivelor suplimentare din Planul de Afaceri, sprijinul se va recupera în acord cu ponderea aferentă obiectivelor suplimentare propuse de beneficiar și nerealizate din prima tranșă de sprijin și/ sau din cea de-a doua tranșă de sprijin, în funcție de valoarea sumei care necesită a fi recuperată din valoarea totală a sprijinului. În cazul în care una sau mai multe acțiuni aferente obiectivului suplimentar nu au fost îndeplinite, obiectivul suplimentar va fi considerat neîndeplinit.

Foarte important! Pentru a putea beneficia de fonduri nerambursabile, tânărul fermier trebuie să se afle în proces de instalare într-o exploatație agricolă care are dimensiunea de minimum 8.000 SO (dimensiune minimă atinsă la momentul depunerii Cererii de Finanțare și nu constituie crearea de condiții

artificiale consolidarea exploatației înainte de depunerea Cererii de Finanțare), iar înregistrarea pentru prima dată a microîntreprinderii/ întreprinderii mici, sau pentru prima dată a unui cod CAEN agricol în cadrul întreprinderii deja existente prin care solicită sprijin, trebuie să aibă loc cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare la AFIR; Calculul SO se realizează pe baza coeficienților din Cererea de Finanțare.

N.B.! Condiția de 24 de luni se aplică și pentru înscrierea, pentru prima dată, la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA a exploatației agricole deținute de fermier, sub calitatea de microîntreprindere/ întreprindere mică, și se aplică tuturor exploatațiilor, indiferent dacă ating, sau nu, dimensiunea minimă eligibilă la momentul înregistrării. Îndeplinirea condiției de eligibilitate privind dimensiunea minimă a exploatației se aplică la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Tinerii solicitanți care sunt înregistrați și autorizați în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/20083 sau Legea societăților nr. 31/1990 republicată, de mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare la AFIR, cu activități non-agricole (fără cod CAEN înregistrat în domeniul agricol), pot deveni beneficiari eligibili, numai în cazul în care, în termen de maximum 24 de luni înainte de depunerea Cererii de Finanțare, întreprinderea solicitantă înregistrează și autorizează un cod CAEN agricol care să fie, de asemenea, în acord cu domeniul proiectului pentru Masura 2 Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, înscriind ulterior exploatația la APIA și / sau Registrul Exploatației de la ANSVSA / DSVSA, dar nu mai târziu de data depunerii cererii de finanțare la GAL “Crivatul de Sud-Est”.

Prin urmare, tinerii care solicită finanțare prin intermediul microîntreprinderii/ întreprinderii mici înființate cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare, sunt eligibili cu condiția să nu fi înscris niciodată o exploatație agricolă la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA și să nu fi avut niciodată înregistrat un cod CAEN cu profil agricol, decât în intervalul de maximum 24 de luni, înaintea depunerii Cererii de Finanțare, în care este obligatorie înregistrarea codului CAEN agricol și înscrierea exploatației agricole la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA.

În situația în care solicitantul depune proiect în calitate de asociat unic/ asociați multipli al unui SRL, se verifică la APIA, dacă anterior datei înregistrării PFA-ului, ÎI-ului, ÎF-ului, SRL-ului în Registrul unic de identificare, asociatul unic/ asociatul majoritar nu a fost șef de exploatație ca persoană fizică autorizată conform OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, sau altă formă de organizare juridică și a beneficiat de sprijin FEADR prin Măsura 112 și submăsura 6.1 și Măsura 121, respectiv submăsura 4.1 „Investiții în exploatații agricole” (situație în care solicitantul este deja instalat);

Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare nu poate combina măsuri/ submăsuri diferite prin intermediul aceluiași Plan de Afaceri;

Tânărul fermier poate accesa măsuri non-agricole în orice moment al derulării proiectului, cu condiția ca Planurile de Afaceri să fie separate pentru fiecare măsură și să respecte condițiile de accesare. În schimb, NU poate accesa nici o măsură care vizează activități agricole. Un beneficiar poate accesa alte măsuri/ submăsuri din PNDR 2014-2020 care vizează activități agricole, doar după finalizarea implementării Planului de Afaceri, respectiv după data plății sprijinului aferent celei de-a doua tranșe de plată;

O exploatație agricolă sau un tânăr fermier, NU pot primi sprijin prin această măsură decât o singură dată. NU este permisă preluarea de exploatații agricole care au primit sprijin prin intermediul Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, din PNDR 2014-2020;

Pentru evitarea creării de condiții artificiale, verificarea se face atât pentru tânărul fermier cât și pentru cedenți. NU este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole, în scopul creării în mod artificial de condiții necesare pentru a beneficia de sprijin (mai multe detalii privind înțelegerea condițiilor artificiale, puteți regăsi în Anexa nr. 16 Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020).

Se va verifica, începând cu momentul înregistrării tânărului fermier, istoricul exploatației preluate pentru evitarea fracționării exploatațiilor cu dimensiunea mai mare de 50.000 SO în vederea accesării fondurilor FEADR.

Pentru studenții care doresc să acceseze sprijin prin intermediul M2, în situația în care sediul facultății la care sunt înscriși nu se află în cel mai apropiat UAT față de UAT-ul în care este înregistrată exploatația agricolă, aceștia sunt eligibili numai dacă urmează modul de învățământ cu frecvență redusă (fără frecvență/ prin corespondență).

N.B.! În situația în care, o exploatație se preia de la propria Persoană Fizică, aceasta trebuie să se preia integral exploatația agricolă deținută, fără a primi punctaj la selecție. De asemenea, preluarea unei exploatații de la soț/ soție nu beneficiază de punctaj la selecție, pentru preluarea integrală a exploatațiilor agricole. Este interzisă terților folosința sau administrarea exploatației agricole beneficiară de sprijin!

CAPITOLUL V

CONDITII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Condiții de eligibilitate :

Exploatația agricolă trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- Beneficiarul trebuie să aibă sediul social în teritoriul GAL;
- Exploatația agricolă este cuprinsă între 4.000 - 50.000 SO;
- Beneficiarul sprijinului detine competente în domeniul de activitate pentru care primește finanțarea, prin intermediul unui plan de afaceri;
- Este înregistrată ca microîntreprindere/întreprindere mică;
- Este înregistrată de solicitant, în nume propriu sau sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea sprijinului înainte de solicitarea sprijinului în Registrul Unic de Identificare - APIA;
- și/ sau în Registrul Național al Exploatațiilor - ANSVSA, precum și la Primărie în Registrul agricol.
- nu a beneficiat de sprijin anterior prin măsuri similare din PNDR.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

5.1 PENTRU SOLICITANTII CARE SE INCADREAZA IN DI 2A

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
- să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;

Se va verifica inclusiv condiția de întreprinderi partenere sau legate pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mică. Vor fi eligibili solicitanții care, indiferent de activitatea desfășurată și în alte întreprinderi agricole sau non-agricole, respectă statutul de microîntreprindere/întreprindere mică.

- să dețină o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 8.000 S.O. (valoare producție standard) - fermă mică;

Stabilirea dimensiunii economice se face conform situației existente la momentul depunerii Cererii de Finanțare, așa cum este înregistrată în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) - APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/ sau în Registrul exploatațiilor - ANSVSA, precum și la Primărie în Registrul Agricol.

Astfel, dimensiunea economică se va calcula pe baza înregistrărilor în nume propriu din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare/ actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS stabilită conform prevederilor legislației naționale în vigoare și/sau în Registrul Exploatației la ANSVSA, precum și în Registrul agricol, efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de Finanțare.

Pentru calculul dimensiunii economice la data depunerii Cererii de Finanțare, se va considera ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare/ actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS ca fiind anul în care au fost înregistrate suprafețele de teren la APIA, în numele formei de organizare a solicitantului (PF, PFA, II, IF, SRL), începând cu anul 2016.

Calculul SO se realizează astfel, în funcție de perioada de desfășurare a sesiunii de proiecte:

- a) pentru sesiunile de proiecte derulate în perioada 01 ianuarie - și până la data deschiderii sesiunilor de depunere a cererilor unice de plată pe suprafață (APIA) se iau în calcul înregistrările din IACS - APIA din anul anterior;
- b) pentru sesiunile de proiecte derulate după începerea sesiunilor de depunere a cererilor de plată pe suprafață (APIA) se iau în calcul înregistrările din IACS - APIA din anul curent depunerii Cererilor de Finanțare. În cazul în care în anul curent nu se regăsesc înregistrările în IACS, în urma solicitării de informații suplimentare, solicitantul va prezenta copia Cererii unice de plată din anul curent cu numărul de înregistrare de la APIA.

Toate exploatațiile agricole pentru care în calculul SO se ține cont și de stupi, trebuie să introducă sistemul de identificare și înregistrare a stupilor și stupinelor, constând în plăcuțe de identificare pentru fiecare stup și panouri de identificare a stupinelor, în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr. 119/ 2011, cu modificările și completările ulterioare.

- să aibă exploatația agricolă înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului.

Se va ține cont de înregistrarea exploatației, indiferent de forma de organizare economică cu care figurează în Registrul Unic de Identificare (RUI)/ Registrul Național al Exploatațiilor (RNE), precum și la Primărie în Registrul Agricol, cu cel puțin 24 de luni înaintea depunerii Cererii de Finanțare.

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea exploatației se aplică tuturor exploatațiilor deținute de solicitant/persoana fizică aferentă solicitantului,

indiferent dacă exploatarea respectivă îndeplinea sau nu dimensiunea minimă eligibilă la momentul înregistrării solicitantului/persoanei fizice aferente solicitantului, conform legislației naționale în vigoare la data respectivă.

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea exploatarei se aplică indiferent de forma de organizare economică a solicitantului pe care acesta o avea la momentul respectiv (cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului).

Solicitantul/ persoana fizică aferentă solicitantului poate modifica structura fermei în cadrul celor 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului, cu condiția ca odată cu accesarea sprijinului, acesta să mențină condițiile de eligibilitate și selecție în baza cărora a fost aprobat proiectul.

Statutul de microîntreprindere/ întreprindere mică trebuie să fie respectat la data depunerii cererii de finanțare, indiferent de momentul înregistrării solicitantului conform prevederilor OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare/ Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare/ OUG nr. 6/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Îndeplinirea condiției de eligibilitate privind dimensiunea minimă a exploatarei trebuie respectată începând cu momentul depunerii Cererii de Finanțare (nu constituie crearea de condiții artificiale consolidarea exploatarei înainte de depunerea Cererii de Finanțare).

- să prezinte un Plan de Afaceri.

Planul de Afaceri va trebui să cuprindă cel puțin următoarele:

1. Prezentarea situației inițiale a exploatarei agricole (de ex: datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatarei);
2. Prezentarea țăintelor și obiectivelor de etapă propuse pentru dezvoltarea exploatarei agricole (de ex: obiectivul general, obiectivele operaționale - planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitar-veterinare, în cazul exploatareilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri - cheltuieli);
3. Prezentarea detaliată a acțiunilor, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatarei agricole, formarea sau consilierea (îmbunătățirea economică propusă a exploatarei, planul propus pentru formare și consiliere - pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatarei, restructurarea și

diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării).

Gestionarea eficientă a planului de afaceri este condiționată de stabilirea domiciliului beneficiarului în UAT-ul în care exploatarea este înregistrată, precum și de existența locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea (dacă este cazul). Aceste condiții trebuie îndeplinite în maximum 9 luni de la data semnării Deciziei de Finanțare.

Planul de Afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice Masurii 2- Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, și care nu sunt în acord cu obiectul de activitate efectiv al întreprinderii.

Planul de Afaceri trebuie să includă detalii privind obiectivele care se realizează demonstrând că sprijinul acordat va fi investit pentru realizarea conformității cu standardele europene, modernizarea și dezvoltarea exploatarei.

- implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data semnării deciziei de acordare a sprijinului;
- înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de sprijin, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2A și minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2B. (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

Pentru justificarea condiției privind comercializarea producției proprii în procent de minim 5% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2A și minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată, pentru beneficiarii care se încadrează în domeniul 2B., se ia în calcul producția comercializată pe parcursul duratei de execuție a Deciziei de Finanțare, respectiv de la data semnării Deciziei de Finanțare și până la data depunerii celei de a doua tranșe de sprijin.

În cazul înființării/ adaptării platformelor de gestionare a gunoiului de grajd se vor respecta prevederile Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole aprobat prin Ordinul nr. 1270/ 2005, cu modificările și completările ulterioare.

Platformele pentru gestionarea gunoiului de grajd se pot face în sistem:

- individual (gospodăresc), caz în care solicitantul trebuie să aibă/prevadă platforme individuale conform prevederilor Codului de bune practici agricole pentru protecția

apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu mențiunea că nu sunt acceptate ca și platforme individuale grămezile de compost cu pat de paie sau întăritură de pământ și grămezile de compost pe folii de plastic și/ sau

- comunal - platforme comunale.

În cazul în care în UAT-ul respectiv sau în zonele limitrofe există o platformă autorizată de gunoi de grajd comunală/ a unui agent economic, solicitanții au obligația de a atașa la Cererea de Finanțare, după caz:

- Contractul de colectare a gunoierului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei sau
- Adeverință emisă de Primăria Comunei pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta va prelua gunoierul de grajd din exploatarea solicitantului.

În cazul în care solicitantul își propune ca obiectiv în Planul de Afaceri înființarea/ adaptarea platformei de gestionare a gunoierului de grajd, pentru terenul pe care se construiește platforma acesta trebuie să prezinte, dacă este cazul, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- a) dacă solicitantul are deja terenul pe care se va construi/există platforma: la Cererea de Finanțare se va prezenta copia documentului care să certifice dreptul real principal (proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute)/dreptul de creanță asupra construcției;
- b) dacă solicitantul prevede în Planul de Afaceri ca și acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, procurarea terenului pe care va construi platforma: la a doua tranșă de plată se va prezenta copia documentului care să certifice dreptul real principal (proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute)/dreptul de creanță asupra construcției și copia Autorizației de construire (doar în cazul în care din Certificatul de urbanism rezultă obligativitatea obținerii acesteia).

- să aibă stabilit domiciliul/ sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatarea. În cazul în care solicitantul este încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă trebuie să fie în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea vizată pentru sprijin. Aceste condiții trebuie îndeplinite în maxim 9 luni de la data semnării Deciziei de Finanțare.

Nu este obligatoriu ca solicitantul să fie încadrat într-o activitate salarizată, această condiție se aplică doar solicitanților care se află într-o astfel de situație. Locul de muncă poate fi considerat sediul social sau punctul de lucru al angajatorului, care trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea.

În cazul în care solicitantul va fi încadrat într-o activitate salarizată, ulterior termenului de maxim 9 luni de la data semnării deciziei de finanțare, acesta va notifica AFIR cu privire la locul de muncă, în termen de 10 zile calendaristice de la data angajării.

5.2 PENTRU SOLICITANTII CARE SE INCADREAZA IN DI 2B

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Masurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- **deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 50.000 SO (valoare producție standard conform ultimului calcul valabil la momentul depunerii Cererii de Finanțare);**
- deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre condițiile care vor fi dezvoltate în secțiunea dedicată formării profesionale la prezentul Ghid;
- prezintă un Plan de Afaceri viabil pentru dezvoltarea activităților agricole din cadrul exploatarea agricole pentru care solicită sprijin prin intermediul acestei submăsuri;
- beneficiarul își va stabili domiciliul și sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatarea, și locul de muncă, în cazul în care este încadrat într-o activitate salarizată, în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatarea vizată pentru sprijin, până la momentul demarării implementării Planului de Afaceri, aceasta fiind o condiție a gestionării eficiente a Planului de Afaceri - în cazul în care această condiție nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de Finanțare;
- implementarea (demararea) Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- solicitantul se angajează să devină fermier activ (conform art. 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013) în termen de maximum 18 luni de la data încheierii instalării;
- înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarea, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 10% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri);

- în cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor și condiția referitoare la existența platformei de gunoi de grajd nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de Finanțare, Planul de Afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu și a legislației aplicabile (cerința va fi verificată la momentul finalizării implementării Planului de Afaceri) sau adaptări ale platformelor deja existente. În cazul în care exploatarea deține amenajări privind gestionarea gunoiului de grajd, conformă cu cerințele de mediu, în Planul de Afaceri se va descrie platforma și conformitatea acesteia cu cerințele normelor de mediu și dacă este cazul, se vor atașa documente justificative.
- în cazul înființării/ adaptării platformelor de gestionare a gunoiului de grajd se vor respecta: prevederile Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole aprobat prin Ordinul nr. 1270/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și Legea nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Pregătirea profesională a tânărului fermier

Sunt eligibili solicitanții care au vârsta de cel puțin 18 ani împliniți la data depunerii Cererii de Finanțare și au absolvit minimum 8 clase, dar trebuie de asemenea, și să dețină competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

- studii medii/ superioare (studiile superioare se referă și la studiile postuniversitare -masterale, doctorale) în domeniul agricol/ veterinar/ economie agrară;
sau
- competențe în domeniul agricol /veterinar/ economie agrară, dobândite prin participarea la programe de instruire/inițiere/ specializare care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională;
sau
- recunoașterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale;
sau
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.

N.B.! Fermierul trebuie să dețină sau să își ia angajamentul de a dobândi competențe și calificări profesionale în raport cu tipul de activitate agricolă pe care urmează să o desfășoare (de exemplu: beneficiarul care înființează o exploatație zootehnică, trebuie să urmeze un curs de instruire în domeniul zootehnic), în maximum 33 de luni începând de la data deciziei individuale de acordare a sprijinului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată, pentru a-i permite acestuia să se conformeze condițiilor referitoare la dobândirea competențelor profesionale specificate în programul de dezvoltare rurală. În ceea ce privește pregătirea profesională liceală/ universitară/ postuniversitară în domeniul agricol, în cazul în care ramura de pregătire nu este în domeniul vizat de proiect, studiile se vor completa un curs de instruire în domeniul vizat de proiect.

În cazul solicitanților care se angajează că vor dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, se prezintă angajamentul de a efectua cursurile necesare dobândirii competențelor profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, dar nu mai târziu de data depunerii ultimei tranșe de plată.

N.B.! Pentru eligibilitatea solicitantului, este obligatoriu să se prezinte diploma SAU documentul justificativ a ultimei forme de învățământ absolvite (minimum 8 clase). Prin document justificativ se înțelege orice document legal valabil, inclusiv suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională autorizate de ANC care cuprinde această informație.

Planul de Afaceri (PA)

Planul de Afaceri va fi întocmit conform structurii modelului-cadru anexat la prezentul Ghid și trebuie să cuprindă detalii privind:

- ✚ Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației);
- ✚ Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole (de ex. obiectivul general, obiectivele operaționale - planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări

pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri - cheltuieli);

- ✚ Prezentarea detaliată a acțiunilor, precum cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole și/ sau formarea sau consilierea (pentru îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere - pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării), în funcție de aplicabilitatea și necesitatea acestora.

Gestionarea eficientă a Planului de Afaceri este condiționată de stabilirea domiciliului și a sediului social al tânărului fermier în UAT-ul în care este înregistrată exploatația agricolă. În cazul în care tânărul fermier care se instalează va fi încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă deținut (sediul social sau punctul de lucru al firmei angajatoare) va fi în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația. Îndeplinirea condiționării se va realiza în maximum 9 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

ELIGIBILITATEA SPRIJINULUI

Sprijinul se acordă în vederea facilitării instalării tânărului fermier într-o exploatație agricolă, pe baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, respectând condițiile prevăzute în prezentul Ghid și Fișa Tehnică a Masurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, efectuare de studii precum cel pentru sectorul pomicol, sau privind potențialul agricol (dacă e cazul) precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor și condiția referitoare la existența platformei de gunoi de grajd nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de Finanțare, Planul de Afaceri va prevedea obligatoriu obiective/ amenajări minime de gestionare a gunoiului de grajd, conform codului de bune practici. Ca urmare, în Planul de Afaceri vor fi prevăzute în mod obligatoriu amenajări de depozitare și gestionare a gunoiului de grajd (sau descrierea acestora în cazul în care deja există) destinate evitării infiltrării în pânza freatică a compușilor pe bază de nitriți și nitrați. Cerința ce va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri prin prezentarea **NOTEI DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU** emisă de Garda de Mediu. Nerealizarea acestei condiții majore va atrage după sine recuperarea întregului sprijin acordat.

N.B.! În cuprinsul Planului de Afaceri se vor detalia elementele minime necesare asigurării conformității cu normele de mediu privind gestionarea platformelor de gunoi de grajd, iar calculele se vor efectua în baza metodologiei și a legislației aplicabile, sau se va face dovada existenței acestora, respectiv se vor detalia în Planul de Afaceri (secțiunea aferentă descrierii situației curente) amenajările existente care să fie în conformitate cu cerințele documentației de implementare pentru măsura 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici și din prezentul Ghid al Solicitantului, având în vedere următoarele:

Pentru calculul stabilirii capacității maxime de stocare a gunoiului de grajd, este necesar ca fiecare beneficiar al cărui Plan de Afaceri vizează creșterea animalelor, să calculeze și să prevadă capacitatea de stocare aferentă gunoiului de grajd. Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila „producție de gunoi”. În ceea ce privește calculul standardului privind cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășăminte care pot fi aplicate pe teren agricol din fila „AMN”. Excepție de la calculul privind cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, fac tinerii fermieri care fac dovada încheierii unui contract cu o platformă de gunoi de grajd autorizată comunală/ a unui agent economic sau cei care vor prezenta adeverință emisă de Primăria comunei în rază căreia se află platforma comunală de gunoi de grajd autorizată.

În cazul tinerilor fermieri care au încheiat un contract cu o platformă comunală de grajd, aceștia vor prezenta, în cadrul Planului de Afaceri, modul în care se asigură capacitatea de stocare temporară a gunoiului de grajd, în cadrul exploatației, până la momentul colectării acesteia. Pentru terenul pe care se va construi platforma de gestionare a gunoiului de grajd trebuie să se prezinte, la a doua tranșă de sprijin, atât construcția propriu-zisă, cât și documentul care să certifice dreptul real principal de folosință, în funcție de tipul de construcție (definitivă sau provizorie) a platformei pentru gunoi de grajd și autorizația de construire, în cazul în care Legea 50 impune aceste conformități.

Conformitatea cu normele de mediu privind gestionarea platformelor de gunoi de grajd, precum și respectarea elementelor mai sus menționate, vor fi validate la solicitarea ultimei tranșe de plată.

N.B.! Îndeplinirea obiectivelor minime obligatorii aplicabile exploatației agricole și a acțiunilor propuse pentru atingerea acestora, stabilite de beneficiar în Planul de Afaceri, constituie **CONDIȚIE DE ELIGIBILITATE** pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată. De asemenea, pentru exploatațiile care vizează creșterea animalelor, solicitantul are obligația de a respecta condițiile minime privind bunăstarea animalelor/ păsărilor prevăzute de legislația națională în vigoare, referitoare la adăposturi, hrană, apă, etc.

Planul de Afaceri va menționa obligatoriu: titlul proiectului, data întocmirii acestuia și cursul de schimb EURO/ RON al Băncii Central Europene valabil la data elaborării acestuia.

Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și a activităților prevăzute în Planul de Afaceri se va efectua cel mult până la împlinirea a trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole) de la data aprobării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărilor fermier.

În cazul nerespectării condițiilor de eligibilitate menționate în Fișa Tehnică a măsurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici, precum și a celor obligatorii pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri, sprijinul acordat la prima tranșă de plată va fi recuperat integral și nu va mai fi plătită a doua tranșă de plată;

În cazul nerespectării celorlalte obiective (suplimentare - minimum 3) asumate de către beneficiar prin Planul de Afaceri, plata va fi realizată proporțional cu gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate. În funcție de gradul de afectare, gravitatea faptelor, etc., după caz, vor fi recuperate parțial sumele deja acordate, respectiv proporțional cu obiectivele nerealizate din Planul de Afaceri afectate de neregulă, care nu mai îndeplinesc condițiile menționate. Așadar, pentru neîndeplinirea condițiilor obligatorii pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri (conform secțiunii „implementarea corectă a Planului de Afaceri”) se procedează la recuperarea integrală a sprijinului acordat și nu se mai acordă a doua tranșă de plată, iar în cazul obiectivelor suplimentare propuse de către beneficiar prin Planul de Afaceri, se aplică recuperarea proporțională a sprijinului.

Totalitatea obiectivelor obligatorii și suplimentare propuse de către beneficiar din Planul de Afaceri reprezintă 100% din totalul sumei de sprijin și vor avea procente egale. Prin urmare, în cazul neîndeplinirii obiectivelor suplimentare din Planul de Afaceri, sprijinul se va recupera în acord cu ponderea aferentă obiectivelor propuse de beneficiar și nerealizate, din prima tranșă de sprijin, și

/sau din cea de-a doua tranșă de sprijin, în funcție de valoarea sumei care necesită a fi recuperată din valoarea totală a sprijinului.

Dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din anul anterior depunerii cererii sau după caz, din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere, stabilită conform legislației naționale și/ sau a ultimei înregistrări/ actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile calendaristice față de data depunerii Cererii de Finanțare.

Foarte important! Solicitanții acestei măsuri, sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea măsurii 2, au obligația de a-și înscrie TOATE suprafețele agricole deținute în Registrul Unic de Identificare la APIA/ Registrul Agricol, în perioada de depunere stabilită conform legislației naționale, odată cu depunerea cererii unice de plată pe suprafață și de a-și înregistra toate animalele înainte de data de referință la ANSVSA/ DSVSA/ Medic Veterinar/ Registrul Agricol, păstrând cel puțin dimensiunea SO-urilor pentru care s-a acordat sprijinul, pe perioada de implementare, trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole) și monitorizare a proiectului (trei ani).

Data de referință, respectiv anul 0 din Planul de Afaceri reprezintă: ultima înregistrare/ actualizare în Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA înainte cu cel mult 30 de zile calendaristice față de data depunerii Cererii de Finanțare.

N.B.! În situația în care primăriile nu pot elibera copia registrului agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

La cea de-a doua tranșă de plată se va verifica extrasul de la ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția veterinară și/ sau Registrul Unic de Identificare de la APIA și se va prezenta de către beneficiar copia Registrului Agricol pe anul în curs, pe baza cărora se va verifica păstrarea dimensiunii exploatației (SO). Astfel dimensiunea nu poate să scadă în niciunul dintre anii de implementare sau monitorizare a proiectului față de momentul depunerii Cererii de Finanțare, însă aceasta poate crește, păstrând sectorul dominant pentru care proiectul a fost selectat și contractat.

CAPITOLUL VI

CHELTUIELI ELIGIBILE SI NEELIGIBILE

6.1 Tipuri de acțiuni eligibile

Sprrijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii/dezvoltării fermierului în baza Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Prin această măsură se vor finanța proiectele de investiții propuse în urma acțiunilor de consultare/animare realizate în teritoriul GAL, dar se pot permite și alte tipuri de acțiuni:

Exemple de acțiuni eligibile:

- Achiziționarea de teren și/sau material biologic;
- Achiziția de animale;
- Capitalizarea entității în vederea desfășurării activităților comerciale;

6.2 Tipuri de acțiuni neeligibile

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare.
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile.

Tipurile de acțiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

Sprrijinul va fi utilizat pentru realizarea Planului de Afaceri și activitatea economică desfășurată de beneficiar.

Cheltuielile propuse în Planul de Afaceri, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, efectuare de studii precum cel pentru sectorul pomicol, sau privind potențialul agricol precum și activitățile relevante pentru

implementarea corectă a Planului de Afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Conform prevederilor Capitolului 14 „Informații privind complementaritatea” din PNDR 2014-2020, cu privire la evitarea dublei finanțări, nu pot fi finanțate prin PNDR acțiunile eligibile prin Programul Național de sprijin al Sectorului Vitivinicol 2014-2018 (PNS - aprobat prin HG nr.578/2014, cu modificările și completările ulterioare) și/sau Programul Național Apicol (PNA - aprobat prin HG nr.1050/2013, cu modificările și completările ulterioare). Acțiunile sprijinite prin PNA și PNS se regăsesc pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Planul de Afaceri poate să prevadă orice alte acțiuni pentru apicultură și/sau sectorul vitivinicol, cu condiția ca aceste acțiuni să nu fie dintre cele eligibile prin PNS sau PNA, însă viabilitatea Planului de Afaceri va fi demonstrată prin descrierea coerentă a modului de gestionare, inclusiv economică a exploatației și, dacă este cazul, vor fi prezentate cheltuielile efectuate în trecut sau în prezent cu finanțare din unul dintre cele două programe, sau ambele, după caz, având în vedere că NU există interdicții cu privire la accesarea simultană a PNDR cu PNS și/sau PNA. În acest mod, se asigură evitarea dublei finanțări, conform directivelor europene și completarea acțiunilor necesare din cele două fonduri (FEADR și FEAGA), respectiv asigurarea complementarității dintre programe.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

CAPITOLUL VII. SELECȚIA PROIECTELOR

Criterii de selecție ale proiectelor

Scorul se calculează în baza următoarelor Principii de Selecție:

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj
PS 1	Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol	
	1. Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare în domeniul agricol	15 puncte
	2. Solicitantul a absolvit studii postliceale sau liceale în domeniul agricol	10 puncte
	3. Formare profesională care conferă un nivel de calificare superior nivelului minim obligatoriu solicitat prin eligibilitate și anume, prin studii/ curs de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	5 puncte
	<i>Absolvirea de studii superioare se dovedește cu diploma de licență/ master/ doctor, iar absolvirea studiilor postliceale sau liceale se dovedește cu diplomă de bacalaureat. Pentru demonstrarea criteriului de selecție și acordarea punctajului minim se va prezenta, pe lângă documentul care certifică absolvirea celor 8 clase, un act doveditor (diplomă, certificat de calificare) eliberat de un formator de formare profesională acreditat (recunoscut de Ministerul Educației și Cercetării Științifice) prin care se certifică competențele profesionale de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională (instruirea/ calificarea/ specializarea). Nivelul I de calificare profesională are o durată de minim 360 ore, conform prevederilor legale în vigoare.</i>	
	Principiul sectorului prioritar care vizează sectoarele: zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producere de material săditor, pomicultura și producere de samânță)	

PS 2	A) Sector vegetal	15 puncte
	1. Legumicultură (se referă atât la legumele în câmp cât și la cele în spații protejate, inclusiv ciupercăriile din spațiile climatizate), inclusiv producere de material săditor/ sămânță de legume;	
	2. Producere de sămânță/ material săditor, inclusiv pentru pepiniere pomicole și viticole - exceptând cele pentru legumicultură	10 puncte
	3. Pomicultură, exceptând pepinierele pomicole	5 puncte
	B) Sector zootehnic	15 puncte
	1. Bovine (sunt incluse și bubalinele)	
	2. Apicultură	10 puncte
	3. Ovine și caprine	5 puncte
<i>Pentru acordarea punctajului de selecție se va ține cont de ponderea culturilor sau speciilor de animale în cadrul calculului SO care trebuie să fie dominantă în total SO exploatație. Se vor acorda 15 de puncte pentru o exploatație legumicolă (inclusiv în cazul producerii de material săditor și/ sau material semincer pentru culturile de legume) și 10 de puncte pentru o exploatație care vizează producerea de sămânță și material săditor (inclusiv pentru pepiniere pomicole și viticole) doar exploatațiile care vizează celelalte tipuri de cultură, excluzându-se la acest punct culturile de legume. În cazul culturilor pomicole, pentru pepiniere punctajul va fi acordat în cadrul celui de - al doilea criteriu de selecție. În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal/ zootehnic (aceasta reprezentând componenta majoritară măsurată în SO din total exploatație), analiza SO a grupei de cultură/ animale se va face comparativ cu totalul SO al sectorului vegetal/ zootehnic, nu cu total SO al exploatației.</i>		

	<p><i>N.B.! Beneficiarul va trebui să-și mențină ca prioritară, pe toată perioada de monitorizare a proiectului, grupa mare de cultură/ animale pentru care a primit punctaj.</i></p>	
PS 3	<p>Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate</p>	
	<p>1. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial ridicat (conform studiului ICPA -anexat)</p>	15 puncte
	<p>2. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial mediu (conform studiului ICPA anexat)</p>	10 puncte
	<p><i>N.B.! Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) se va face ținând cont de nota de bonitare a terenurilor din UAT unde figurează cultura predominantă existentă/ înființată (raportat la total valoare SO). În cazul în care apar discrepanțe între valoarea medie a notei de bonitare la nivel de UAT și capacitatea de producție a solului din ferma solicitantului, la solicitarea fermierului, OSPA poate evalua nota de bonitare medie pentru amplasamentul solicitantului utilizând studiile existente conform metodologiei actualizate de modificare a notei de bonitare din Anexa 6. Studiul OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole va fi însoțit de aviz ICPA. Dacă exploatarea este prevăzută cu sistem de irigații sau prin proiect este prevăzut un astfel de sistem, atunci se va încadra în potențialul agricol conform notei de bonitare aferentă culturilor pentru terenurile irigate, conform Anexei nr. 6. A se avea în vedere precizările din legenda aferentă Anexei nr. 6 prin care se face corelarea dintre culoare și potențial (ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj). Pentru spațiile protejate (sere, solarii, ciupercării) se va acorda punctajul aferent zonelor cu potențial agricol ridicat. N.B.! În cazul în care cultura propusă prin proiect nu este în foaia de lucru „vegetal” din Anexa 6, solicitantul va consulta foaia 2 de lucru „asimilări culturi” pentru încadrarea pe potențial. Pentru reconversia/ înființarea exploatațiilor pomicole în zonele cu nota de favorabilitate potențată între 2.5 și 3.5 (Anexa nr. 10), acestea vor fi încadrate în zonele cu potențial agricol mediu, iar cele din zonele cu nota de favorabilitate potențată</i></p>	

	<p><i>mai mare de 3,5 de vor fi încadrate în zonele cu potențial agricol ridicat.</i></p> <p><i>Pentru exploatații viticole pentru soiurile de struguri de vin din soiuri nobile din arealele cu Denumire de Origine Controlată (DOC) și Indicație Geografică (IG), așa cum sunt nominalizate și identificate conform</i></p> <p><i>OMADR 247/2012 cu modificările și completările ulterioare (Anexa nr. 12), acestea vor fi încadrate în investiții din zonele cu potențial agricol ridicat și se acordă automat punctajul aferent primului criteriu (potențial ridicat).</i></p> <p><i>Referitor la creșterea animalelor, încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) conform Anexei nr. 6 se va face ținând cont de nota de bonitare acordată UAT unde este înregistrată exploatarea, în funcție de modul de creștere a animalelor, în sistem închis sau liber, și de existența, sau nu, a acțiunii de procesare în cadrul fermei. Se va lua în calcul specia de animale predominantă din total efectiv de animale al fermei (exprimat în SO) (potențial ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj). În cazul exploatareilor ce vizează creșterea albinelor, se va acorda punctajul maxim aferent acestui principiu de selecție (potențial ridicat).</i></p> <p><i>N.B.! În cazul speciilor de plante și de animale care nu se regăsesc în</i></p> <p><i>Anexele menționate anterior și pentru care nu sunt aduse precizări nu se acordă punctaj la acest principiu de selecție.</i></p>	
PS 4	Principiul prioritizării fermelor mici	20 puncte
	<i>Prioritizarea fermelor de familie conform definiției cuprinse în PNDR 2014-2020 și care se încadrează în dimensiune fermelor mici (4.000 - 7.999 S.O)</i>	
PS 5	Principiul asocierii	15 puncte
	<i>Sunt prioritizate proiectele care la finalizarea PA se contituie într-o formă asociativă cu personalitate juridică</i>	
PS 6	Principiul creării unui nou loc de munca	20 puncte
	<i>Solicitantul isi ia angajamentul ca va face dovada angajarii pana la primirea celei de-a doua transe de plata. Va completa o declarative pe propria raspundere</i>	
	<i>Document REVISAL</i>	

	TOTAL	100
--	--------------	------------

N.B.! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de Afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului și pe toată perioada Contractului de Finanțare (perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

Atenție!

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului. Punctajul minim pentru această măsură este de 45 puncte.

N.B.! Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul să identifice, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) și să îl menționeze în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” și în Planul de Afaceri și secțiunea III - Descrierea principiilor de selecție îndeplinite. De asemenea, se va încadra corect proiectul din punct de vedere a alocării financiare a măsurii/ submăsurii/ componente (alocare distinctă), dar și în Planul de Afaceri - secțiunea dedicată. În situația în care în momentul evaluării se constată că solicitantul și-a încadrat greșit proiectul din punct de vedere al alocării financiare și/ sau și-a estimat punctajul (autoevaluare /prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de GAL, aceștia vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final. Raportul de selecție final se întocmește după ultimul raport de selecție lunar aferent sesiunii continue anuale de selecție a cererilor de finanțare și conține toate proiectele incluse în Lista proiectelor în așteptare, proiectele care și-au estimat punctajul (autoevaluare/ prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de GAL, precum și proiecte încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsurii/sub-măsurii/componente (alocare distinctă).

La momentul elaborării procedurii de selecție, GAL Crivatul de Sud-Est a avut în vedere următoarele aspecte :

- promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârsta sau orientare sexuală.
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ținutelor strategiei;

Selectia proiectelor se efectueaza de catre GAL si parcurge, in mod obligatoriu, toate etapele prevazute in cap. XI al SDL - “Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL”, aprobata de catre DGDR AM PNDR, inclusiv etapa de solutionare a contestatiilor.

Procesele de selecție și de verificare a contestațiilor, pentru proiectele aferente măsurilor finanțate prin intermediul GAL Crivatul de Sud-Est, vor fi în conformitate cu Ordinul MADR nr. 203 din 11.02.2016.

Primirea și evaluarea proiectelor pentru măsurile/sub-măsurile/componentele deschise de GAL

Primirea proiectelor se face doar în format letric, pe hartie și pe suport magnetic, conform anunțului de deschidere a sesiunii de primire a proiectului și a ghidurilor solicitantului.

Evaluarea proiectelor se realizează lunar, de către experții evaluatori ai GAL, în baza procedurilor de evaluare cuprinse în Fișele de Verificare ale măsurilor. În situația în care pe parcursul procesului de evaluare lunar, sunt formulate sesizări punctuale către MADR ce privesc o eventuală încălcare a aplicării procedurilor de evaluare-selecție, acestea vor fi direcționate către AFIR, în vederea includerii proiectelor în cauza în esanționul de verificare la nivel central.

Termenul de evaluare lunară al proiectelor care au intrunit pragul de calitate aferent lunii de depunere, este de maxim 20 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii respective. Termenul se poate prelungi cu 10 zile lucrătoare dacă sunt în evaluare proiecte pe două sau mai multe măsuri.

După finalizarea evaluării lunare, în termen de 15 zile lucrătoare, angajații GAL vor publica raportul de selecție lunar.

În situația în care în momentul evaluării proiectelor se constată că solicitantii și-au estimat punctajul cu mai mult de 20% față de punctajul stabilit de evaluatorii GAL, aceștia vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final al sesiunii din anul respectiv.

În situația în care în momentul evaluării se constată că solicitantul și-a încadrat proiectul greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componente (alocare distinctă), acesta va intra în procesul de selecție în raportul de selecție final al sesiunii din anul respectiv, corespunzător alocării financiare respective, numai în cazul în care sesiunea respectivă nu este declarată închisă, în caz contrar proiectul este declarat neeligibil.

Selecția proiectelor în cadrul GAL va fi realizată de către un Comitet de selecție stabilit de către organele de decizie, format din minimum 7 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru se va stabili de asemenea un membru suplimentar. La selecția proiectelor se va aplica regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care 50% să fie din mediul

privat și societatea civilă. Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

În termen de 10 zile de la finalizarea evaluării, angajații GAL întocmesc Raportul de Selecție lunar care va conține și rezultatul din esanționul de verificare și îl înaintează **Comitetului de Selecție al Proiectelor**.

Pentru realizarea selecției lunare a proiectelor se analizează dacă valoarea publică, exprimată în euro, a proiectelor eligibile ce intrunesc pragul de calitate lunar este situată sub sau peste alocarea disponibilă pentru selecția lunară. Când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit pragul de calitate lunar se situează sub alocarea disponibilă, Comitetul de Selecție aprobă finanțarea tuturor proiectelor eligibile care au intrunit pragul de calitate lunar. Când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit pragul de calitate se situează peste alocarea disponibilă pentru selecția lunară, Comitetul de Selecție analizează listele proiectelor și procedează conform instrucțiunilor din ghidul solicitantului privind selecția proiectelor. În situația în care valoarea publică a ultimului proiect selectat conduce la depășirea alocării disponibile, proiectul va fi finanțat în totalitate prin suplimentarea alocării aferente sesiunii în cauză, atunci când este cazul, cu excepția situației în care nu mai există alocare disponibilă din anvelopa financiară totală a măsurii.

Departajarea proiectelor

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în ordinea următoarelor priorități:

- (1) nivelul de calificare în domeniul agricol;
- (2) sectorul prioritar.

În cazul în care există proiecte cu același punctaj și aceleași priorități, departajarea se va face în ordine descrescătoare a dimensiunii economice a exploatației agricole exprimate prin standard output (SO).

În situația în care și după aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă sau aceleași priorități, toate acestea vor fi selectate pentru finanțare prin suplimentarea alocării aferente sesiunii în cauză, cu excepția situației în care nu mai există alocare disponibilă din anvelopa financiară totală a măsurii. După parcurgerea procedurii de selecție și, după caz, a celei de departajare, Comitetul de Selecție întocmește Raportul de Selecție Lunar.

Rapoartele de Selectie

Ulterior verificării respectării condițiilor privind evaluarea și selectarea proiectelor, după publicarea raportului de contestații, rapoartele de selecție sunt înaintate spre aprobare către Președintele GAL și către OJFIR. Angajații GAL notifică în scris solicitanții după aprobarea raportului de selecție lunar/final și publică pe site raportul de selecție.

Comitetul de selecție al proiectelor are ca principală atribuție selectarea proiectelor depuse la GAL. Organizarea și funcționarea comitetului de selecție se face pe baza regulamentului propriu, aprobat de adunarea generală a membrilor fondatori. Numărul membrilor comitetului de selecție este 7.

Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor

Contestațiile pot fi depuse începând cu momentul publicării raportului de selecție lunar pe pagina de internet a GAL. Solicitanții care au depus proiecte în cadrul unei sesiuni au la dispoziție 5 zile lucrătoare, de la postarea pe pagina de internet, pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării. Contestațiile, semnate și stampilate de beneficiar, vor fi depuse personal la sediul GAL. Vor fi considerate contestații și analizate în baza procedurii doar acele solicitări care contestă elemente legate de eligibilitatea proiectului depus. Comisia de contestații este alcătuită din 5 membri care fac parte din Comitetul de selecție.

CAPITOLUL VIII

VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

8.1. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013. Solicitantul trebuie să facă dovada unei exploatații agricole, cu următoarele valori SO:

- Pentru 10.000 Euro sprijin nerambursabil între 4.000 - 7.999 SO;

- **Pentru 30.000 Euro sprijin nerambursabil între 8.000 - 19.999 SO;**
- **Pentru 40.000 Euro sprijin nerambursabil între 20.000 - 50.000 SO.**

8.2. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Proiectele din cadrul măsurii 2 - Dezvoltarea fermelor mici și foarte mici sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură premiza creării de locuri de muncă.

Intensitatea sprijinului va fi de 100%, acordat sub formă de sumă forfetară, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole), de la încheierea contractului de finanțare.

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita fermierului începerea/desfasurarea activităților agricole, iar cheltuielile vor fi realizate în acest scop.

Justificarea sprijinului se realizează prin îndeplinirea obiectivelor propuse prin Planul de Afaceri.

8.2.1 PENTRU BENEFICIARII CARE SE INCADREAZA IN DI 2A

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum 3/ 5 ani (perioada de 5 ani se aplică doar pentru sectorul pomicol) și este de 10.000 de euro, procentul de finanțare nerambursabilă fiind de 100%.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea Deciziei de Finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția IMPLEMENTĂRII CORECTE a Planului de Afaceri, fără a depăși 3/5 ani (5 ani pentru exploatațiile pomicole), de la data semnării Deciziei de Finanțare de către Directorul General Adjunct CRFIR.

IMPLEMENTAREA CORECTĂ a Planului de Afaceri, presupune îndeplinirea în mod obligatoriu a următoarelor condiții:

- comercializarea producției proprii în procent de minimum 5% din valoarea primei tranșe de sprijin, aspect demonstrat prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare.

- înființarea platformelor de gestionare a gunoiului de grajd conform normelor de mediu în vigoare cu respectarea condițiilor de bune practici, în cazul în care exploatarea vizează creșterea animalelor; în cazul în care în cadrul exploatarei agricole există o platformă de gestionare a gunoiului de grajd care respectă normele de mediu/ care trebuie adaptată la normele de mediu, în Planul de Afaceri se va detalia acest aspect.
- stabilirea domiciliului/ sediului social a solicitantului în UAT-ul în care exploatarea este înregistrată;
- în cazul în care fermierul va fi încadrat într-o activitate salarizată, în termen de maximum 9 luni de la data semnării Deciziei de Finanțare, locul de muncă al acestuia (sediul social/ punctul de lucru al angajatorului) trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea;
- din Planul de Afaceri trebuie să reiasă dezvoltarea exploatarei agricole.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

În cazul în care se constată că beneficiarul nu respectă condițiile de implementare corectă a planului de afaceri, respectiv nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și de selecție și/ sau celelalte obiective prevăzute în Planul de Afaceri, AFIR va proceda:

- fie la recuperarea integrală a ajutorului financiar nerambursabil plătit și neacordarea celei de a doua tranșe de sprijin (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv obligatoriu din Planul de Afaceri);
- fie la plata parțială (din valoarea tranșei a doua, și după caz de la beneficiar), respectiv proporțional cu ponderea obiectivului suplimentar nerealizat în totalul obiectivelor obligatorii și suplimentare din Planul de Afaceri (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv suplimentar din Planul de Afaceri). Suma va fi reținută din valoarea tranșei a doua de sprijin, și după caz de la beneficiar, în cazul în care se constată că trebuie recuperată și din valoarea acordată la prima tranșă de sprijin. Ponderea obiectivului suplimentar nerealizat se calculează ca procent din numărul

total de obiective prevăzute în Planul de Afaceri aprobat (obligatorii și suplimentare).

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de Afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului și pe toată perioada de valabilitate a Deciziei de Finanțare.

8.2.2 PENTRU BENEFICIARII CARE SE INCADREAZA IN DI 2B

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/ cinci ani (perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol) și este de 30.000 euro.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea Deciziei de Finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole), de la încheierea Contractului de Finanțare.

CAPITOLUL IX

COMPLETAREA, DEPUNEREA SI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANTARE

9.1 Completarea dosarului cererii de finanțare

- Documentele necesare la depunerea Cererii de finanțare

Dosarul cererii de finanțare va fi format din cererea de finanțare (Anexa 1 la ghid, și va fi disponibilă, în format electronic pe pagina de internet a GAL-ului www.galcrivatuldesud-est.ro) și următoarele documente obligatorii:

1. Plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației;

2. Documente proprietate/ folosință pentru exploatarea agricolă;

a) Documente solicitate pentru terenul agricol:

□ document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecatorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform legislației în vigoare autentificate la notar),

și/sau

□ tabel centralizator - emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform legii, (conținând sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare), cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință

și/sau

□ Contract de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

și/sau

□ Contractul de comodat/ contractul de închiriere/documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/folosință.

și/sau

□ Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectare
și/sau

□ Documente pentru terenul ce constituie vatra stupinei - acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ închiriere/comodat valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol.

În cazul exploatarea care presupun înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicole, contractele care conferă dreptul de folosință (arendă, concesiune) asupra terenurilor agricole, pentru exploatarea pomicole, să aibă o

valabilitate de minimum 15 ani (excepție: pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani), începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

În ceea ce privește clădirile asupra cărora se intervine cu modernizări/extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte de presupun lucrări de construcții montaj, contractele care confer dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

În cazul în care solicitantul își propune prin proiect construcții noi, documentele solicitate sunt următoarele:

b) Pentru construcții permanente, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);

c) Pentru construcții provizorii, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);

- documentul care atestă dreptul de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

În cazul prezentării contractului de comodat/locațiune pentru construcțiile cu caracter provizoriu, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie să atașeze și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul terenurilor asupra cărora nu se intervine prin proiect și în cazul clădirilor deja existente, sunt acceptate toate tipurile de documente invocate în secțiunea dedicată documentelor acceptate pentru construcții, după cum urmează:

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrative de restituire, hotărâre judecătorească) sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

De asemenea, precizăm că locațiunea bunurilor imobile și aceea a bunurilor mobile se numește închiriere, iar locațiunea bunurilor agricole poartă denumirea de arendare (conform Codului Civil - Legea 287/2009, cu modificările și completările ulterioare).

Solicitanții care prevăd în Planul de afaceri ca acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, cumpărarea terenului pe care se va construi platforma de gestionare a gunoiului de grajd, nu sunt obligați să atașeze la depunerea cererii de finanțare documente care să ateste proprietatea/dreptul de folosință pentru amenajarea platformei de gunoi de grajd.

Autorizația de Construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv propuse a fi realizate prin planul de afaceri, cât și pentru cele existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor, conform Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

d) Documente solicitate pentru animale, păsări și familii de albine:

- extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția Veterinară (adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție) actualizat cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cererii de finanțare din care să rezulte: efectivul de animale deținut, al păsărilor și al familiilor de albine și data primei înscrieri a solicitantului în Registrul Exploatației, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Situațiile în care este necesară prezentarea formularului de mișcare ANSVSA/DSVSA sunt prevăzute în legislația națională, iar în cele ce urmează, reluăm un extras sintetizat al prevederilor legislative, pentru o mai bună înțelegere a aplicabilității acestora:

- Solicitantul constituit în conformitate cu OUG 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv PFA, II sau IF care preia o exploatație agricolă de la propria persoană fizică înregistrată la DSVSA, nu depune formular de mișcare pentru transferul animalelor de pe persoană fizică pe PFA, II sau IF, transferul efectuându-se prin schimbarea formei de organizare a proprietarului în baza de date de la DSVSA. Exploatația zootehnică preluată de PFA, II sau IF își va păstra codul de exploatație „RO” alocat persoanei fizice, iar în Baza Națională de Date se va modifica doar forma de organizare din Persoană fizică înregistrată cu CNP în PFA, II sau IF înregistrată la Registrul Comerțului.

- NORMA SANITARĂ VETERINARĂ din 29 aprilie 2010 pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, art. 1 (10) „mișcarea animalelor - creșterea sau descreșterea numărului de animale aflate într-o exploatație, din oricare motiv,

inclusive nașterea sau moartea unui animal” coroborat cu art. 5 (1) punctul f „fiecare mișcare a animalelor se desfășoară numai cu formularele/documentele de mișcare și este înregistrată în SNIIA” precum și cu art. 11 (4) „Fiecare proprietar de exploatație, proprietar de animale sau deținător al acestora are obligația de a notifica medicului veterinar de liberă practică împuternicit orice intenție de mișcare a animalelor; în acest scop, solicită medicului veterinar de liberă practică împuternicit eliberarea formularului de mișcare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4”.

o **pașaportul emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine.**

e1) - Pentru exploatațiile vegetale: copie din Registrul agricol emis de Primărie actualizată în anul depunerii Cererii de finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/arendă/concesionare) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul".

e2) - Pentru exploatațiile mixte și zootehnice: Copie din Registrul agricol emis de Primărie actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea depunerii Cererii de finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/arendă/concesionare) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul".

În situația în care primăriile nu pot elibera copia Registrului agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol, după caz însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

3. Copia Contractului de colectare a gunoiului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei/ Copia Adeverinței emisă de Primăria Comunei pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta are capacitatea de preluare a gunoiului de grajd din exploatația solicitantului.

4. Copiile situațiilor financiare pentru anii „n” și „n-1”, unde „n” este anul anterior anului în care solicitantul depune Cererea de Finanțare, înregistrate la Administrația Financiară:

a) Pentru societăți comerciale:

- Bilanțul (cod 10);
- Contul de profit și pierderi (cod 20);
- Datele informative (cod 30);
- Situația activelor imobilizate (cod 40);

Si/sau

□ Declarația de inactivitate (pentru societățile înființate în anii „n” și/ sau „n-1”, care nu au avut activitate).

b) Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:

□ Declarația privind veniturile realizate (Formularul 200 - cod 14.13.01.13) Si/sau

□ Declarația privind veniturile din activități agricole - impunere pe normele de venit (Formularul 221 - cod 14.13.01.13/9), în cazul solicitanților care în anii “n” și “n-1” sunt autorizați conform OUG. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cazul în care solicitantul este înființat în anul depunerii Cererii de finanțare, nu este cazul depunerii niciunui documente mai sus menționate.

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator);

6. Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comertului conform legislației în vigoare, document obligatoriu de prezentat la depunerea Cererii de Finanțare;

7. Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează ca tânărul fermier (actionar majoritar 50%+1) să reprezinte societatea în relația cu AFIR și că exercită un control efectiv pe termen lung (pentru cel puțin 6 ani) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective;

8. Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

8.1. Studii medii/superioare¹⁷ în domeniul agricol/veterinar/economie agrară:

- o diplomă de absolvire studii superioare în domeniul agricol; sau
- o diplomă de absolvire studii postliceale sau liceale în domeniul agricol.

8.2 Certificat de calificare profesională care atestă urmarea unui curs de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului;

83. a) Competențe în domeniul agricol/ veterinar/ economie agrară dobândite prin participarea la programe de inițiere/ instruire/specializare care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională (Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016):competențele în domeniile menționate vor fi dovedite prin prezentarea certificatului/ diplomei/ atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora se acceptă și certificatele de calificare eliberate de ANCA:. In cazul în care, la depunerea Cererii de finanțare nu este emis documentul de absolvire a cursului, va fi acceptată adeverința de absolvire a cursului sub condiția prezentării certificatului/ diplomei/ atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată; în caz contrar, acesta va fi declarat neeligibil.

sau

b) recunoașterea de către un centru de evaluare si certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale; prin studii superioare se intelege includerea studiilor postuniversitare precum: masterat si doctorat in domeniul agricol.

84. Angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată.

În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimele 12 luni până la depunerea Cererii de finanțare și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin; în caz contrar, acesta va fi declarat neeligibil.

I. În cazul solicitanților care nu au studii medii/superioare, aceștia prezintă diploma/ document doveditor (inclusiv adeverință de absolvire și/sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională atestate ANC care cuprind această informație) de absolvire a minim 8 clase.

II. Pentru demonstrarea criteriului de selecție privind formarea profesională care conferă un nivel de calificare superior nivelului minim obligatoriu solicitat, se va prezenta actul doveditor (certificat de calificare) eliberat de un formator de formare profesională acreditat (recunoscut de Ministerul Educației Naționale) sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA, prin care se certifică competențele profesionale de minim Nivel 1 de calificare (Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016)

în domeniul agricol, agroalimentar, veterinar sau economie agrară, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului.

9. Declarație pe proprie răspundere privind îndeplinirea criteriului de selecție privind rasele/soiurile autohtone până la momentul acordării celei de-a doua tranșe de sprijin

sau

Document care certifică utilizarea resurselor genetice autohtone, document obligatoriu de prezentat la depunerea Cererii de finanțare. Soiurile autohtone se regăsesc în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România/ Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS)- aprobat anual. În cazul animalelor se va depune Certificatul de origine pentru animalele deținute de solicitant emis de Asociația Crescătorilor de Animale din specia prevăzută în proiect, autorizată de ANZ. Acest document se atașează numai pentru argumentarea criteriului de selecție.

10. Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor (în cazul producătorilor de semințe și material săditor);

11. În cazul studenților, adeverință de la instituția de învățământ din care să reiasă: anul de studiu, forma de învățământ (cu frecvență/ cu frecvență redusă) specializarea și UAT-ul în care este situată unitatea de învățământ frecventată;

12. Alte documente justificative (după caz).

□ Documentele necesare la Contractare

1. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice, iar în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor, se va depune Certificat emis de Primăria de pe raza căroră își au sediul social și punctele de lucru;

2. Cazierul judiciar în original (fără înscrisuri privind sancțiuni economico-financiare) al reprezentantului legal, valabil la data încheierii contractului - *poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/ 2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

3. Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatare comerciale de tip A, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010;

4. Document de la banca din care sa rezulte urmatoarele: denumirea solicitantului, a unitatii bancare, adresa, codul IBAN;

9.2 Depunerea proiectului

Dosarele Cererii de Finantare se depun la GAL in 3 (trei) exemplare in format letric, 1 original si 2 copii, si 2 CD-uri inscriptionate cu documentele conform opisului.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original

-1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD)
-1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul AFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul cererii de finanțare în original, în vederea verificării conformității.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu)*;
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu)*;
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu)* -dacă este cazul;
- Raportul de selecție, întocmit de GAL (formular propriu);

-Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);

-Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul.

* Fișa de verificare a eligibilității, Fișa de verificare a criteriilor de selecție și Fișa de verificare pe teren (dacă este cazul) sunt elaborate de către GAL și pot fi realizate atât ca formulare distincte (două sau trei formulare, în funcție de opțiunea GAL), cât și ca un singur formular, care să cuprindă toate punctele aferente celor trei etape de verificare.

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL.

În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, asumat de solicitant prin semnătură, cu următorul conținut:

Titlul complet al proiectului

Nr. Crt	Titlul documentului	De la pag ..... la pag. ....

Pagina OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de Finanțare.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai

informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Dosarul Cererii de Finanțare care cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor -partea E din Cererea de Finanțare), va fi întocmit în 3 exemplare, respectiv 1 original și 2 copii certificate conform cu originalul” la care se va atașa în format electronic pe CD dosarul cererii de finanțare scanat (2 exemplare).

La întocmirea Cererii de Finanțare se va utiliza cursul de schimb EURO-lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate, preluat de pe pagina WEB a BCE: www.ecb.europa.eu la secțiunea www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html.

Fiecare exemplar al Dosarului Cererii de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Cererea de Finanțare și toată documentația aferentă trebuie să fie semnată și șampilată pe fiecare pagină. Copiile după documentele originale anexate cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea ”conform cu originalul”, să fie semnate și șampilate de către reprezentantul legal al solicitantului. Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, proiectul va fi declarat neeligibil.

9.3 Verificarea Cererii de Finanțare

Verificarea proiectelor de către GAL

Verificarea eligibilitatii tehnice și financiare a proiectului se va realiza de către angajații aparatului tehnic al GAL cu competențe în evaluarea proiectelor, respectând principiul ”4 ochi”, utilizând fișa de verificare generală a proiectului, formular Fisa de evaluare specifică măsurii, anexă la ghidul măsurii.

Verificarea conformității și eligibilității tehnice și financiare va consta în:

- verificarea existenței documentelor depuse la Cererea de Finanțare;
- verificarea criteriilor de selecție ale proiectului;

–verificarea condițiilor de eligibilitate ale solicitantului.

Pentru proiectele de investiții/sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar, caz în care solicitantul va fi notificat cu privire la acest aspect și i se va înmâna acestuia o copie a Fișei de verificare pe teren.

Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren. GAL poate solicita informații sau documente suplimentare oricând pe parcursul verificării proiectului, dacă se consideră necesar.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situații:

- Proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect.
- Proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificarea criteriilor de selecție.

Verificarea proiectelor de către AFIR

Cererile de finanțare selectate de GAL Crivatul de Sud-Est vor fi depuse la nivelul SLIN- OJFIR .

Experții SLIN-OJFIR verifică dacă solicitantul a folosit modelul-cadru de formular corespunzător cererii de finanțare specifică măsurii din SDL ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare proiectului propus, raportat la tipul de beneficiar și transmit cererile de finanțare către serviciile de specialitate responsabile din cadrul structurilor teritoriale ale AFIR, respectiv:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții -montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții - montaj) și proiectele cu sprijin forfetar și proiectele de servicii.

Atenție!

Solicitantul va fi răspunzător de asigurarea unui exemplar personal al dosarului cererii de finanțare.

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Atenție!

MADR și instituțiile subordonate nu își asumă responsabilitatea contractării unor proiecte în afara termenelor prevăzute de regulamentele europene și legislația națională.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse de către reprezentanții GAL sau solicitanți, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Sub-măsurii 19.2, în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric. În cazul proiectelor care vizează exploatații agricole amplasate pe teritoriul mai multor județe, acestea vor fi depuse la OJFIR-ul pe raza căruia exploatația agricolă are ponderea cea mai mare (suprafața agricolă/numărul de animale).

CAPITOLUL X CONTRACTAREA FONDURILOR

Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant. Solicitantului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, în conformitate cu prevederile documentelor de accesare aferente sub-măsurii 19.2.

Cererea de Finanțare depusă de solicitant, rezultată în urma verificărilor, modificărilor și completărilor efectuate pe parcursul etapei de evaluare și selecție devine obligatorie pentru solicitant. Solicitantul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze corect angajamentele asumate pe propria răspundere.

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a

formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil. Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 -2020 (Cod manual: M01-01).

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor/Deciziilor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleiași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat. În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcusul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

CAPITOLULXI

Avansurile

Nu se acorda avans.

CAPITULUL XII

Achizițiile

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici, fie Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Achizițiile se vor desfășura respectând legislația națională specifică achizițiilor publice precum și Instrucțiunile și Manualul de achiziții publice ce se vor anexa contractului de finanțare.

Pentru a facilita buna desfășurare a procedurilor de achiziții, beneficiarii vor folosi fișele de date model, specifice fiecărui tip de investiție, ce se regăsesc în instrucțiuni. Termenul de finalizare al achizițiilor și depunerea acestora spre avizare, se va corela cu termenul limită în care trebuie să se încadreze depunerea primei tranșe de plată menționată la art. 4 din HG 226/2015.

Achiziția de lucrări și documentațiile tehnice ce se vor publica în SEAP, vor avea la bază proiectul tehnic de execuție avizat în prealabil de către AFIR.

În contextul derulării achizițiilor publice, conflictul de interese se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar / comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a) Dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b) Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c) Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatul ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a) Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b) Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c) Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice / private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri. Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- ✚ Nediscriminarea;
- ✚ Tratamentul egal;
- ✚ Recunoașterea reciprocă;
- ✚ Transparența;
- ✚ Proporționalitatea;
- ✚ Eficiența utilizării fondurilor;
- ✚ Asumarea răspunderii.

CAPITOLUL XIII

Termenele limită și condițiile pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată

În cazul instalării tinerilor fermieri, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare. Sprijinul de instalare va fi acordat în două tranșe de plată autorizate de AFIR:

- prima tranșă se va acorda la data aprobării de către AFIR a solicitării pentru acordarea sprijinului și reprezintă 75% din valoarea sprijinului pentru instalare;
- a doua tranșă, de 25% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la îndeplinirea acțiunilor prevăzute în Planul de afaceri.

Verificarea condițiilor pentru acordarea celei de-a doua tranșă nu va depăși termenul de 33 de luni (57 de luni pentru sectorul pomicol) de la data aprobării de către AFIR a deciziei pentru acordarea sprijinului.

Până la cea de-a doua tranșă de plată, beneficiarii trebuie să îndeplinească toate obiectivele care trebuie să vizeze dezvoltarea exploatației, propuse în Planul de afaceri.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR - în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă“ de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconformă“, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea

corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

CAPITOLUL XIV

Monitorizarea proiectului

Pe parcursul derulării proiectelor, GAL va realiza în etape prestabilite prin diferite metode monitorizarea fiecărui proiect contractat și finanțat prin GAL. După contractarea fiecărui proiect, GAL va comunica beneficiarului perioadele de raportare și metodele de monitorizare care vor fi aplicate de-a lungul implementării, care vor fi stabilite în funcție de tipul proiectului, complexitatea activităților propuse și durata de implementare a acestuia.

Una dintre metodele aplicate va fi cea de interdicare telefonică (cel puțin trimestrială) a beneficiarului referitor la stadiul implementării proiectului. Informațiile obținute vor fi înregistrate pe fișe de monitorizare, respectiv problemele și eventualele blocaje identificate vor fi rezolvate cu sprijinul departamentului tehnic.

GAL va întocmi un centralizator privind progresul proiectelor. Anual va fi întocmit un raport de monitorizare a proiectelor depuse la GAL, în urma căruia se va realiza o evaluare a progreselor, problemelor, blocajelor, rezultatelor sau a bunelor practici identificate în cea ce privește implementarea proiectelor finanțate prin GAL. Astfel GAL va avea o imagine realista a stadiului de implementare a strategiei și va avea posibilitatea de a îmbunătăți procesul de implementare, respectiv de a aplica bunele practici în următoarele proiecte și activități.

În cazul în care se identifică aceeași problemă la nivelul mai multor proiecte, GAL va organiza ședințe/workshop-uri pentru beneficiari în vederea clarificării acestora. Totodată va primi și va răspunde la întrebările beneficiarilor legate de proiectele selectate.

Aceste activități de monitorizare și evaluare vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.

Monitorizarea oferă informații privind evoluția punerii în aplicare a programului în raport cu indicatorii de inputuri financiare, de realizări și de rezultate.

Actiunile corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți. GAL are posibilitatea de a reduce această perioadă la 3 ani, în situația sprijinului sumă forfetară cu respectarea prevederilor specifice din Reg. 1303/2013.